

HELGELAND MUSEUM

Avd. SØMNA

Årsrapport 2016

Publikumstiltak

Sømna bygdetun har ei samling av 12 ulike bygninger fra hele kommunen, 2 av bygningene brukes hele året. Bakerhuset med steinovnen brukes til formidling av baking av både flatbrød og vanlig brød. Mikkjelborghuset rommer både kafe og museumsbutikk og brukes hele året, men har bare faste åpningstider på sommeren og før jul. Men kafeen brukes til andre arrangement hele året. Kjøkkenhagen ble videreført også sist sommer, med forskjellige gamle kornsorter, grønnsaker, blomster og urter. Der kan de besøkende gå rundt å nyte synet av vekstene, smake litt og få kunnskap om vekstene med plakaten som er satt opp.

Arrangement

Det ble i sommer arrangert bygdetunets dag med baking av brød i steinovnen, aktiviteter for barn, salg av rømmegrøt og konsert på låven. Værgudene var på vår side, så det ble stor oppslutning fra publikum.

Bygdetunet var åpen tirsdag til søndag fra 11.00 til 17.00 fra slutten av juni til 7. august, med omvisning og åpen kafe.

Det ble i høst arrangert historiekveld i mikkjelborghuset om forliset til lasteskipet «Evergunar» på 3000 tonn fra Riga i Latvia utenfor Sør-Kvaløy i januar 1932.

Det har ikke vært arrangert noen utstillinger i løpet av 2016.

Uformelt bruk av bygdetunet utenom åpningstider

Det er mange som besøker bygdetunet utenom åpningstider, flere tar en stopp når de er på sykkeltur eller tar seg en pause på benker som er satt ut.

Pedagogisk virksomhet

Det var i høst elever fra Sømna sentralskole på besøk på bygdetunet. Temaet var flatbrødbaking og ved første besøk fikk dem innføring i hvorfor vi begynte å bake flatbrød. Dem fikk omvisning i stabburet og fikk demonstrert hvordan en handkvern fungerte og dem fikk også innføring i gamle kornsorter som ble dyrket på bygdetunet i sommer. Besøket ble avsluttet med en omvisning i kvernhuset for å se forskjellen på maling av korn på handkvern og en bekkvern. Neste gang dem kom på besøk fikk dem være med å bake flatbrød og historien til flatbrødet ble repetert. Dem fikk med smaksprøver av sitt eget flatbrød.

En gruppe speidere var på besøk en kveld og fikk være med på flatbrødbaking, der rakk vi bare å ta selve bakingen og ikke historien til flatbrødet.

Prøvesmaking etter endt baking

Formidling av vår kultur til våre nye innbyggere

Ivrige bakere med kunstnerisk flatbrødleiv

I høst hadde vi besøk av flyktninger bosatt i kommunen. Dem fikk omvisning på bygdetunet og fikk være med å bake flatbrød. Selv om dem kom fra flere forskjellige land og det var mange forskjellige språk, ble språk og kulturer utvasket med bakingen.

Markedsføringstiltak

Publikumsaktiviteter annonseres i lokalavisen, med plakater og på Face book side. Noen aktiviteter er lagt inn på hjemmesiden til Helgeland museum. I forbindelse med sommersesongen har bygdetunet egen annonse hos Kystriksveien, i tillegg til at vi inngår i HMs egen sesongbrosjyre.

Brønnøysunds avis hadde en 2 sides reportasje fra åpen dag på bygdetunet i juli og i desember var det en 2 siders reportasje der elever fra Sømna sentralskole var på bygdetunet for å bake flatbrød.

Det har også vært reportasjer i forbindelse med at Anne Røde så opp jobben som avdelingsleder, og i forbindelse med ansettelse av ny avdelingsleder.

Medarbeidere og samarbeidspartnere

Avdelingsleder Anne Røde sa i mars opp sin stilling ved bygdetunet og sluttet i stillingen i mai. Stillingen ble utlyst og Tove Irene Rørmark ble ansatt som ny avdelingsleder og begynte i stillingen 1. september.

I sommersesongen var det ferievikarer som arbeidet på bygdetunet og det var 3 stykker som delte på sesongen.

Under arrangement og andre aktiviteter har vi hjelp fra historielaget til demonstrasjon av baking og andre aktiviteter.

Bygdetunet har et godt samarbeid med Historielaget og Sømna kommune.

Besøksstall

Siden bygdetunet var uten avdelingsleder i sommersesongen ble det ingen arrangement under sommerdagene sist sommer. Besøksstallet på bygdetunet gikk ned fra 2015, noe som skyldes at det tok tid fra forrige avdelingsleder sluttet til den nye var på plass. Bygdetunet hadde ikke avtale med Sømna kommune om turistinformasjon i sommersesongen 2016.

Arrangementer og aktiviteter

Januar: Åpen fagdag om bygg på Framheim i Sømna samlet over 50 deltakere. Blant dem var lokalnæring, forvaltning, rådgivere og forskere. Historie om bygg og bygg foredling i Norge, pågående prosjekter om bygg var presentert på seminaret. Sømna bygdetun hadde ansvar for servering av retter basert på bygg under lunsj og det var en suksess.

Februar: Ingen kjente aktiviteter.

Mars: Ingen kjente aktiviteter.

April: Ingen kjente aktiviteter

Mai: Ingen kjente aktiviteter

Juni: En buss med cruiseturister fikk omvisning, demonstrasjon av flatbrødbaking og smaksprøver på tradisjonsmat.

Sommersesongen starter i slutten av måneden med åpent hver dag unntatt mandag. Åpen kafe og omvisning.

Juli: Bygdetunet åpent hver dag unntatt mandag, med omvisning og åpen kafe. 20. juli ble det arrangert bygdetunets dag med aktiviteter for barn, baking i steinovnen, salg av rømmegrøt og konsert på låven.

August: Bygdetunet var åpent frem til 7. august.

September: Ingen arrangement.

Oktober: En gruppe flyktninger fra Sømna var på besøk på bygdetunet hvor dem fikk omvisning, servering og fikk være med på flatbrødbaking.

Det ble arrangert historiekveld på mikkelborghuset om forliset til lasteskipet «Evergunar» fra Riga i Latvia utenfor Sør-Kvaløy i januar 1932.

November: Hadde flere dager med besøk av elever fra Sømna sentralskole, hvor dem fikk undervisning i historien til flatbrødet og omvisning på bygdetunet. Alle fikk være med på baking av flatbrød, både lagning av deig, baking og steiking.

En gruppe speidere var på besøk en kveld og fikk være med på flatbrødbaking.

Det var informasjonskveld om et etablererkurs på bygdetunet, hvor dem fikk være med på baking av flatbrød. Servering av suppe med nybakt flatbrød til.

Første søndag i advent var det åpen butikk og kafe på bygdetunet. Det gikk fakkeltog fra Framheim til næringshuset hvor det skulle være julegrantenning. Fakkeltoget gikk igjennom bygdetunet for å hilse på nissene som holdt til i låven.

Desember: Det var åpen butikk og kafe tirsdag til lørdag fra 1. desember til 21. september. To av lørdagene var det salg av nybakt brød fra bakerovnen.

Baking av brød i steinovnen for salg i Mikkelborg butikken før jul.

Kurs og møter

September: Kurs for nye medarbeidere i Helgeland museum i Mosjøen.
Deltok på kommunestyremøte i lag med direktør i Helgeland museum Sten Rino Bonsaksen.
Deltok på styremøte i Sømna historielag.
Oktober: Møte med Nordnorsk pensjonistskole i forhold til kurs som kan være et samarbeid mellom dem og Sømna bygdetun.
November: Var med på områdemøte for område sør som ble arrangert på Grane Bygdetun.
Var på besøk til Bindal museum og Velfjord museum for å se på de nye utstillingslokalene deres.

Sømna bygdetun mangler høvelige utstillingslokaler for å kunne ta imot utstillinger og kunne lage egne utstillinger. Var på besøk i Bindal og Velfjord for å se på deres anlegg for å kunne starte arbeidet med lokaler på Sømna.

Forskningsrettet arbeid

Det ble i 2015 startet et prosjekt, dyrking av bygg på Helgeland – innovative muligheter for lokal næring, hvor Helgeland museum var med i prosjektet. Ann Kristin Klausen, avdelingsleder i Nesna har vært organisasjonens representant i prosjektets styringsgruppe, mens Anne Røde, avdelingsleder i Sømna har vært med i arbeidsgruppen. NIBIO Tjøtta har vært prosjektansvarlig og prosjektleder har vært levina Sturite, og prosjektet ble avsluttet i oktober 2016.

Helgeland museum, ved Sømna bygdetun deltok aktivt under forskjellige lokale og nasjonale arrangementer i prosjektperioden og formidlet kunnskap om bygg til mat.

Det er søkt om forskningsmidler til hovedprosjekt, men det inkluderer ikke kulturhistorie.

Foredragsholdere til fagseminar om bygg samlet til frokost og møte på Sømna bygdetun før seminaret startet. Ievina Sturite foreleser.

Samlingsarbeid

Det har ikke vært arbeid med registrering i 2016.

Bygninger og anlegg

Sømna kommune ved teknisk etat foretok en forbedring av dreneringssystemet fra Tusbergstua, etter at det har vært vannlekkasje i kjelleren der.

Det har ikke blitt utarbeidet vedlikeholdsplan for Sømna bygdetun, og det er ikke foretatt noe vedlikehold i løpet av 2016.

Helse, miljø og sikkerhet

Vi fikk en brannøvelse ved bygdetunet som ikke var planlagt, da brannalarmen ble utløst i bakerhuset ved oppfyring i bakerovnen. Men vi fikk en fin øvelse i hvordan brannvarslingen fungerer på bygdetunet.

Alle brannsløkningsapparat og varslere ble sjekket av Helgeland Brannsikring AS før sesongen startet.

Det er ikke registrert noen skader og uhell.

Det har ikke vært noen egenmeldinger eller sykemelding etter 1. september.

Økonomi

Foreløpig regnskap for 2016 viser et overskudd på kr 176.961,-. Et så stort overskudd gjenspeiler at det har vært et unormalt år med bytte av avdelingsleder og flere måneder uten leder.

Sømna 19.januar 2017

Tove Irene Rørmark

